

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

Αθήνα 28/2/2002

Αριθ. Γνωμ. 3

Προς

Τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου

Διευθύνσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών

Εφέτη κ. Νεκτάριο Βαζαίο

Εν σχέσει προς το νομικό ζήτημα που τίθεται με το Ε.Π. 59/27.2.2002 έγγραφό σας, το οποίο θεωρούμε γενικότερου ενδιαφέροντος για τη δικαιοσύνη, σας γνωρίζουμε ότι η γνώμη μας είναι η εξής:

Από πολλές διατάξεις όχι μόνο του Κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών (ν. 1756/1988, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα), των δικαστικών κωδίκων και άλλων ειδικών νόμων αλλά και αυτού του

Συντάγματος (βλ. άρθρα 87 παρ. 1 και 3, 88 παρ. 2 εδ. β' και 90) προκύπτει, ότι το δίκαιο μας δέχεται και ρυθμίζει την επικρατήσασα από τη ναπολεόντεια εποχή ιεραρχική δομή της δικαιοσύνης. Ακολουθεί επίσης το δίκαιο μας το λεγόμενο «προεδρικό σύστημα», κατά το οποίο η διεύθυνση των δικαστηρίων γίνεται από ένα πρόεδρο, με εξαίρεση λίγα δικαστήρια μεγάλων πόλεων στα οποία υπηρετούν πολλοί δικαστές (Εφετείο Αθηνών, Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, Ειρηνοδικείο Αθηνών), τα οποία διευθύνονται από τριμελή συμβούλια. Και στα συμβούλια όμως αυτά το ένα εκ των τριών μελών είναι πρόεδρος του συμβουλίου, και αυτό πρέπει οπωσδήποτε να έχει βαθμό προέδρου εφετών, προέδρου πρωτοδικών ή ειρηνοδίκη Α' τάξεως αντιστοίχως. Τέλος το δίκαιο μας αποδίδει ιδιαίτερη σημασία κατά τη ρύθμιση των θεμάτων διευθύνσεως των δικαστηρίων και εισαγγελιών στην αρχαιότητά μεταξύ ισόβαθμων, όπως ενθρόγγως προκύπτει και από τα άρθρα 15 παρ. 1 στοιχ. α' Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. (κατά το οποίο τα δικαστήρια διευθύνονται από τον πρόεδρό τους, και αν αυτοί είναι περισσότεροι από τον αρχαιότερο) και 16 παρ. 2 εδ. β' Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. (κατά το οποίο εκλόγιμοι για τη θέση του διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών και τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών και Θεσσαλονίκης είναι οι πέντε αρχαιότεροι εισαγγελείς της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών και της Εισαγγελίας

Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης και οι δέκα αρχαιότεροι εισαγγελείς της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών). Εξ' άλλου μετά την μεγάλη αύξηση, ιδίως κατά την προηγούμενη δεκαετία, του οργανικού αριθμού των προέδρων πρωτοδικών δεν ήταν δυνατό όλοι οι πρόεδροι πρωτοδικών να διευθύνουν πρωτοδικεία ή τμήματα αυτών, και έτσι ορίστηκε με το άρθρο 3 παρ. 9 στοιχ. δ' εδ. δ' του ν. 2479/1997 ότι «δικαστικά εν γένει έργα, τα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται να εκτελούνται από πρωτοδίκες, εκτελούνται και από τους νεότερους κατά σειρά προέδρους πρωτοδικών». Μετά την εξέλιξη αυτή και σύμφωνα με τις αρχές, οι οποίες όπως προαναφέρθηκε διέπουν κατά το δίκαιο μας τη διεύθυνση των δικαστηρίων, πρέπει να γίνει δεκτό, ότι εκλόγιμοι για τις θέσεις των προέδρων των τριμελών συμβουλίων διευθύνσεως των πρωτοδικείων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά είναι όχι όλοι οι υπηρετούντες στα δικαστήρια αυτά δικαστές που έχουν βαθμό προέδρου πρωτοδικών, αλλά μόνο οι αρχαιότεροι εξ' αυτών που είναι και πρόεδροι τμημάτων και ασκούν έτσι και καθήκοντα διευθύνσεως. Οι πρόεδροι αυτοί όχι μόνο λόγω αρχαιότητας αλλά και λόγω της φύσεως των καθηκόντων που ασκούν έχουν ένα ιεραρχικό προβάδισμα έναντι των ομοιόβαθμων τους που εκτελούν έργα πρωτοδίκη. Θα ήταν δε αντίθετο προς το πνεύμα του νόμου να μπορεί να εκλεγεί πρόεδρος του διευθύνοντος το πρωτοδικείο τριμελούς

συμβουλίου πρόεδρος πρωτοδικών εκτελών έργα πρωτοδίκη, παρά το γεγονός ότι στο ίδιο πρωτοδικείο υπηρετούν άλλοι αρχαιότεροι ομοιόβαθμοί του, που ασκούν πράγματι καθήκοντα προέδρου πρωτοδικών. Συνεπώς στα πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά οι πρόεδροι πρωτοδικών που δεν προϊστανται τμημάτων αλλά εκτελούν έργα πρωτοδίκη μπορούν κατά τη γνώμη μας να είναι υποψήφιοι για θέσεις μέλους και όχι προέδρου συμβουλίου διευθύνσεως.-

28 Φεβρουαρίου 2002

Ο Γνωμοδοτών Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Διονύσιος Κατσιρέας

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- κ. Υπουργό της Δικαιοσύνης**
- κ. Πρόεδρο του Αρείου Πάγου**
- κ. Πρόεδρο Τριμελούς Συμβουλίου**

Επιθεώρησης των Δικαστηρίων

- κ. Προέδρους Τριμελών Συμβουλίων Διευθύνσεως των Πρωτοδικείων Θεσσαλονίκης και Πειραιά.**

Β.Μ.